

Urząd Miejski
w Koszalinie

**Koszalińskie rekomendacje dotyczące edukacji
w czasie epidemii COVID-19
od 1 września 2020 r.**

Spis treści

Słowo wstępne	3
Akty prawa oświatowego i wytyczne MEN, MZ i GIS.....	4
Najistotniejsze zmiany w aktach prawnych regulujących organizację kształcenia w warunkach epidemii	5
Obowiązki dyrektora w celu przygotowania szkoły, przedszkola, placówki oświatowej do funkcjonowania w okresie epidemii.....	6
A. Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w tradycyjnej formie kształcenia	9
B. Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w zdalnej formie kształcenia	
Podstawy prawne wprowadzenia kształcenia w formie zdalnej	11
Przygotowanie edukacji zdalnej	12
C. Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w mieszanej (hybrydowej) formie kształcenia	
Organizacja pracy szkoły, przedszkola, placówki w warunkach kształcenia mieszanego	15
Propozycje przykładowych rozwiązań organizacyjnych pracy szkoły, przedszkola i placówki oświatowej.....	17
Katalog przykładowych aktów prawa wewnętrznego	18

Słowo wstępne

Szanowni Państwo Dyrektorzy.

Rok szkolny 2019/2020 był rokiem nietypowym ze względu na wprowadzony stan epidemii. Nauczanie w szkołach na terenie kraju od marca br. do końca roku szkolnego prowadzone było z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Dla wszystkich praca i nauka w tej formie była ogromnym wyzwaniem czasowym oraz organizacyjnym.

Podsumowując mijający rok szkolny nie sposób nie zauważyć, że szkoły nie otrzymały ze strony Ministerstwa Edukacji Narodowej wsparcia na jakie liczyły, zarówno w aspekcie prawnym, jak również w zakresie udostępnienia narzędzi pozwalających prowadzić zajęcia z uczniami w sposób zdalny. Nauczyciele w polskich szkołach nie zostali przygotowani (przeszkoleni) do prowadzenia lekcji w takiej formie. Dlatego też w początkowej fazie nauczanie na odległość, również w koszalińskich szkołach, napotykało wiele przeszkód. To Państwo - dyrektorzy szkół wraz z nauczycielami podjęliście trud działań, aby tzw. "zdalne nauczanie" stało się faktem i jak najskuteczniej zastąpiło w tym trudnym czasie tradycyjną edukację. Formy realizacji podstawy programowej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w każdej szkole były dobierane indywidualnie, z uwzględnieniem możliwości oraz przygotowania do prowadzenia tych form zarówno nauczycieli jak i uczniów. Podejmując decyzję w zakresie doboru narzędzi do realizacji kształcenia zdalnego zadbałiście Państwo również o bezpieczeństwo uczniów. Pomimo przeszkód poradziłiście sobie Państwo z niełatwym zadaniem, stworzyliście niezbędną dokumentację wewnątrzszkolną na okoliczność nowej formy kształcenia, dostosowaliście szkolne plany i programy nauczania, wprowadziliście platformy i narzędzia cyfrowe umożliwiające prowadzenie lekcji online.

Obecna sytuacja epidemiczna w naszym kraju jest wciąż poważna. Nie wiemy w jakiej formie będą się odbywały zajęcia w roku szkolnym 2020/2021. Wszyscy mamy nadzieję, że uczniowie powrócą do szkół wraz z pierwszym dzwonkiem w nowym roku szkolnym, ale musimy być przygotowani na drugi wariant, tj. taki, w którym uczniowie będą nadal uczyć się w sposób zdalny. Szykując się do wdrożenia tego drugiego wariantu w naszym mieście, zostały poczynione działania mające na celu wprowadzenie rozwiązań ułatwiających pracę nauczycieli i uczniów w systemie kształcenia na odległość. Rozwiązania te mają na celu powiązanie dostępnych systemów, tj. e-dziennika, nowej strony wydziałowej CMS i szkolnych stron CMS z platformami dedykowanymi kształceniu na odległość.

Opublikowane w sierpniu regulacje prawne przenoszą odpowiedzialność za organizację pracy szkoły na dyrektorów placówek, a także organy prowadzące. Wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Edukacji Narodowej określają jedynie podstawowe wymagania bezpieczeństwa sanitarnego w szkołach i placówkach oświatowych. W pełni zrozumienia dla trudnej sytuacji w jakiej się wszyscy znaleźliśmy, mając na uwadze szczególnie trudną rolę dyrektorów szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w organizacji kształcenia w stanie epidemii, przekazujemy w Państwa ręce niniejszą publikację z nadzieją, że jej lektura ułatwi Państwu przygotowanie szkoły do nowego roku szkolnego.

Prezydent Miasta Koszalina

Piotr Jedliński

Akty prawa oświatowego i wytyczne MEN, MZ i GIS dla publicznych szkół i placówek potrzebne do organizacji pracy szkoły w czasie epidemii

- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz.1239 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1992 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 ze zm.);
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389);
- Wytyczne MEN, MZ, GIS dla szkół i placówek od 1 września 2020 r.;
- Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 lipca 2020 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- Zalecenia dla dyrektorów publicznych i niepublicznych szkół i placówek w strefie czerwonej/żółtej;
- Rekomendacje dotyczące organizacji zajęć rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Najistotniejsze zmiany w aktach prawnych regulujących organizację kształcenia w warunkach epidemii

AKT PRAWNY	ISTOTNE ZMIANY
<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor szkoły lub placówki może zawiesić zajęcia ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną, która może zagrażać zdrowiu uczniów (§ 18. 2a). • Decyzja wymaga uzyskania zgody organu prowadzącego i pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (§ 18. 2a). • Zgoda i opinia, mogą być wydane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pomocą innych środków łączności. W takim przypadku treść zgody lub opinii powinna być utrwalona w formie protokołu, notatki, adnotacji lub w inny sposób (§ 18. 2b). • Będzie można zawiesić wszystkie zajęcia lub poszczególne, również dla grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki (§ 18. 2c). • O zawieszeniu zajęć, odpowiednio organ prowadzący lub dyrektor zawiadamiają organ sprawujący nadzór pedagogiczny (§ 18. 2c)
<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy pozwalają na zawieszenie, ograniczenie zajęć stacjonarnych (§ 1. 1.) • Wprowadzenie kształcenia na odległość (§ 2.1.) lub innego sposobu realizowania zajęć ustalonego przez dyrektora (§ 2.2.) • Ograniczenie, wprowadza się na czas, na jaki zostały zawieszony odpowiednio wszystkie lub poszczególne zajęcia. (§ 1. 2.) • Ograniczenie funkcjonowania jednostki systemu oświaty nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych u pracodawców przez tych uczniów branżowych szkół I stopnia będących młodocianymi pracownikami, którzy w okresie ograniczenia realizują zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia zawodowego teoretycznego na terenie szkoły lub innej jednostki systemu oświaty, do których uczęszczają (§ 1. 2.) • W przypadku zajęć z zakresu kształcenia zawodowego przepisy dotyczące nauki zdalnej stosuje się do: <ul style="list-style-type: none"> - teoretycznych przedmiotów zawodowych; - turnusów doksztalcenia teoretycznego młodocianych pracowników; - zajęć praktycznych – wyłącznie w zakresie, w jakim z programu nauczania danego zawodu wynika możliwość realizacji wybranych efektów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu ustalonego przez dyrektora jednostki systemu oświaty (§ 3.). • Sposób realizacji zadań jednostki systemu oświaty innych niż realizacja zajęć ustala dyrektor (§ 4.) • O sposobie realizacji zajęć i innych zadań jednostki systemu oświaty dyrektor tej jednostki informuje organ prowadzący tę jednostkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny (§ 5.)

AKT PRAWNY	ISTOTNE ZMIANY
<p>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020 poz. 493 ze zmianami)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Doprecyzowano zadania dyrektora jednostki systemu oświaty związane z organizowaniem kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w inny sposób uzgodniony z organem prowadzącym (§ 1. 1. pkt 1-14). • Utrzymano rozwiązania dotyczące możliwości zaliczania praktyk zawodowych • Utrzymano obowiązki organu nadzoru pedagogicznego w zakresie nadzoru nad organizacją zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć oraz organu prowadzącego w zakresie wspomagania szkół w realizacji tego zadania (§ 6). • Wprowadzono rozwiązanie, dzięki któremu dyrektor, uwzględniając wyniki ustaleń dotyczących zakresu treści nauczania lub realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu kształcenia bądź możliwe ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć, będzie mógł zobowiązać nauczyciela do realizacji zajęć wynikających z prowadzonej przez jednostkę działalności opiekuńczo-wychowawczej (§ 7 ust. 3). • W przypadku zlecenia nauczycielowi prowadzenia powyższych zajęć, dyrektor jednostki na nowo określi organizację realizacji przez tego nauczyciela zadań (§ 7 ust. 3). • Wprowadzono zmiany dotyczące terminów i sposobu przeprowadzania egzaminów, rekrutacji do szkół, olimpiad przedmiotowych. • Zobowiązano Dyrektora do uwzględniania w funkcjonowaniu szkoły przepisów odrębnych dotyczących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii oraz wytycznych ministra właściwego do spraw zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. (§ 13c).

Obowiązki dyrektora w celu przygotowania szkoły, przedszkola, placówki oświatowej do funkcjonowania w okresie epidemii

W połowie sierpnia br. Minister Edukacji Narodowej wraz z Głównym Inspektorem Sanitarnym i Ministrem Zdrowia przygotowali i opublikowali wytyczne dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r. Minister Edukacji Narodowej przypomniał, że nadal obowiązują wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 lipca 2020 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Jednocześnie opublikowane zostały rozporządzenia MEN regulujące pracę szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii COVID-19. Odpowiedzialność za organizację tej pracy została przeniesiona na dyrektorów placówek, a także organy prowadzące.

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,

za organizację realizacji zadań tej jednostki, w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć, odpowiada dyrektor jednostki systemu oświaty.

Wśród zadań dyrektora wskazano w szczególności:

- 1) ustalenie, czy uczniowie i nauczyciele mają **dostęp do infrastruktury informatycznej**, oprogramowania i internetu umożliwiających interakcję między uczniami a nauczycielami prowadzącymi zajęcia;
- 2) ustalenie, we współpracy z nauczycielami, **technologii informacyjno-komunikacyjnych wykorzystywanych przez nauczycieli do realizacji zajęć**;
- 3) określenia **zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach** w odniesieniu do ustalonych technologii informacyjno-komunikacyjnych, o których mowa w pkt 2;
- 4) ustalenie, we współpracy z nauczycielami, **źródeł i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć**, z których uczniowie mogą korzystać;
- 5) ustalenie z nauczycielami potrzeby **modyfikacji odpowiednio zestawu programów** wychowania przedszkolnego lub szkolnego zestawu programów nauczania oraz, w razie potrzeby, modyfikacja tego zestawu;
- 6) ustalenie, w porozumieniu z radą pedagogiczną i radą rodziców, potrzeby **modyfikacji w trakcie roku szkolnego realizowanego programu wychowawczo-profilaktycznego** oraz, w razie potrzeby, modyfikacja tego programu;
- 7) ustalenie, we współpracy z nauczycielami, **tygodniowego zakresu treści nauczania z zajęć wynikających z ramowych planów nauczania** dla poszczególnych typów szkół do zrealizowania w poszczególnych oddziałach klas (semestrów) oraz tygodniowego zakresu treści nauczania z zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych, uwzględniając w szczególności:
  - a) równomierne obciążenie uczniów w poszczególnych dniach tygodnia,
  - b) zróżnicowanie zajęć w każdym dniu,
  - c) możliwości psychofizyczne uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia,
  - d) łączenie przemienne kształcenia z użyciem monitorów ekranowych i bez ich użycia,
  - e) ograniczenia wynikające ze specyfiki zajęć,
  - f) konieczność zapewnienia bezpieczeństwa wynikającego ze specyfiki realizowanych zajęć;
- 8) ustalenie, we współpracy z nauczycielami, **sposobu potwierdzania uczestnictwa uczniów na zajęciach** oraz sposobu i terminu usprawiedliwiania nieobecności uczniów na zajęciach edukacyjnych;
- 9) zapewnienie każdemu uczniowi lub rodzicom **możliwość konsultacji z nauczycielem prowadzącym zajęcia** oraz przekazywanie im informacji o formie i terminach tych konsultacji;
- 10) ustalenie, we współpracy z nauczycielami, **sposobu monitorowania postępów uczniów oraz sposobu weryfikacji wiedzy i umiejętności uczniów**, w tym **również informowania uczniów lub rodziców o postępach ucznia w nauce**, a także uzyskanych przez niego ocenach;
- 11) ustalenie warunków i **sposobu przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego, egzaminu semestralnego i sprawdzianu wiadomości i umiejętności oraz warunków i sposobu ustalania rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania** w przypadku wniesienia zastrzeżenia do trybu ustalenia tej oceny, o których mowa w rozdziale

- 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327), a także warunków i sposobu zaliczania zajęć realizowanych w formach pozaszkolnych;
- 12) ustalenie warunków, **sposobu oraz terminów przeprowadzania egzaminów dyplomowych**, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w szkołach artystycznych, w których są przeprowadzane te egzaminy;
- 13) przekazanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji o sposobie i trybie realizacji zadań tej jednostki, w szczególności w zakresie **organizacji kształcenia specjalnego, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, indywidualnego nauczania, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych**, zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub zajęć, o których mowa w art. 165 ust. 7 i 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 14) **koordynowanie współpracy nauczycieli z uczniami lub rodzicami**, uwzględniając potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne dzieci i uczniów, w tym dzieci i uczniów objętych kształceniem specjalnym, indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem, dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju lub uczęszczających na zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze oraz potrzeby osób uczęszczających na zajęcia, o których mowa w art. 165 ust. 7 i 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej od pierwszego września uczniowie mają rozpocząć edukację w szkołach stacjonarnie, z zachowaniem ogólnych wytycznych GIS, MZ i MEN. Natomiast na obszarach, w których zostały wyodrębnione strefy z uwagi na większe ryzyko zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 przygotowane zostały dodatkowe zalecenia, które dyrektor placówki może zastosować uwzględniając specyfikę swojej szkoły.

Praca szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w roku szkolnym 2020/2021 w zależności od sytuacji przewidziana jest w trzech możliwych wariantach:

Wariant A – tradycyjna forma kształcenia

W szkole funkcjonuje tradycyjne kształcenie. Obowiązują wytyczne GIS, MZ i MEN dla szkół i placówek oświatowych. W przypadku wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego dyrektor szkoły, po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i za zgodą organu prowadzącego, będzie mógł częściowo lub w całości zawiesić stacjonarną pracę szkół i placówek. Wówczas dopuszczalne będą dwa warianty kształcenia: B i C.

Wariant B – mieszana forma kształcenia (hybrydowa)

Dyrektor będzie mógł zawiesić zajęcia grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki, w zakresie wszystkich lub poszczególnych zajęć i prowadzić kształcenie na odległość (zdalne). Będzie to zależało od sytuacji epidemicznej na danym terenie, w danej szkole czy placówce. Decyzję podejmie dyrektor po uzyskaniu zgody organu prowadzącego i otrzymaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Opinie te, będzie można – z uwagi na konieczność podejmowania szybkiej decyzji – uzyskać pisemnie, ustnie, za pomocą maila, telefonu.

Wariant C – kształcenie zdalne

Dyrektor szkoły, placówki podejmuje decyzję o zawieszeniu zajęć stacjonarnych na określony czas i wprowadzeniu w całej szkole kształcenia na odległość (edukacji zdalnej). Konieczna będzie w tym przypadku zgoda organu prowadzącego i pozytywna opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Możliwe warianty funkcjonowania szkół			
Wariant decyzyjny	A	B	C
Wariant kształcenia	TRADYCYJNY	MIESZANY (hybrydowy)	ZDALNY
Wytyczne	Ogólne wytyczne GIS, MZ i MEN dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.	Na podstawie opinii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej	Na podstawie opinii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

A. Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w tradycyjnej formie kształcenia

Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w tradycyjnej formie kształcenia wymaga oczywiście wprowadzenia podwyższonych rygorów bezpieczeństwa. Czas pracy w tej formie można wykorzystać do podsumowania dotychczasowych doświadczeń, a także na opracowanie rozwiązań, na wypadek konieczności wprowadzenia kształcenia zdalnego bądź hybrydowej formy kształcenia.

DYREKTORZE !

- Przeanalizuj akty prawne potrzebne do organizacji pracy szkoły w czasie epidemii.**
- Przeczytaj informacje umieszczone na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej (tutaj znajdziesz):**
  - Wytyczne MEN, MZ, GIS, dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.;
  - Zalecenia dla dyrektorów szkół i placówek, które znajdują się w strefie żółtej i czerwonej;
  - Najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi w związku z powrotem uczniów do szkół i placówek 1 września 2020 r.;
  - Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 2 lipca 2020 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Dokonaj oceny możliwości wdrażania dotychczas przyjętych rozwiązań od 1 września 2020 r. w warunkach bazowych i kadrowych jednostki.**
- Opracuj nowe bądź dostosuj istniejące procedury i dokumenty regulujące pracę jednostki w warunkach epidemii do obecnej sytuacji prawnej i organizacyjnej:**
  - procedury dotyczące zasad higieny w związku z profilaktyką zakażenia SARS-CoV-19, obowiązujące od 1 września 2020 r.,

- procedury postępowania na wypadek zakażenia koronawirusem lub zachorowania na COVID-19, obowiązujące od 1 września 2020 r.,
- lista osób odpowiedzialnych za przekazywanie dyrektorowi informacji o ewentualnych zagrożeniach,
- ścieżka szybkiej komunikacji i skutecznego kontaktu wewnątrz szkolnej społeczności,
- lista osób (pracowników i uczniów) zaliczanych do grupy podwyższonego ryzyka zachorowania,
- informacje (komunikaty) dyrektora do uczniów, rodziców i pracowników dotyczące zmienionej organizacji pracy szkoły.

5. Skutecznie poinformuj uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników o obowiązujących procedurach. Umieść na stronie internetowej jednostki najważniejsze informacje, np. odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.

Poproś rodziców o pozostawanie z wychowawcami w bieżącym kontakcie i uprzedź ich o możliwości zmian w planach lekcji

6. W uzgodnieniu z organem prowadzącym dokonaj niezbędnych zmian w arkuszu organizacji pracy jednostki.

7. Przygotuj budynek szkoły, przedszkola, placówki oraz określ zasady korzystania z części wspólnych:

- w miarę możliwości zadbaj o realizację zajęć dla uczniów z danej klasy w jednej sali lekcyjnej nawet kosztem realizacji zajęć w specjalistycznych pracowniach,
- jeżeli to możliwe przypisz każdemu uczniowi tę samą określoną ławkę,
- zaplanuj w miarę możliwości przerwy między lekcjami w różnych godzinach dla różnych etapów edukacyjnych lub różnych poziomów klas,
- przy każdym wejściu do budynku oraz w każdej sali zapewnij możliwość dezynfekcji (pojemniki z płynami dezynfekcyjnymi),
- zadbaj o regularne wietrzenie sal,
- rozważ wprowadzenie obowiązku noszenia maseczek w ogólnodostępnych przestrzeniach zamkniętych (korytarze, stołówki z wyłączeniem czasu spożywania posiłku),
- wydziel pomieszczenie, które w razie potrzeby będzie mogło pełnić rolę izolatki,
- zadbaj o uruchomienie wszystkich wejść do budynków, w celu maksymalnego rozgęszczenia wewnątrzszkolnej komunikacji.

8. Monitoruj stosowanie obowiązujących procedur przez pracowników i rodziców.

9. Wdrażaj narzędzia i platformy służące kształceniu zdalnemu od początku roku szkolnego.

10. Informuj niezwłocznie Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego oraz Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną o podejrzeniu zachorowania bądź innych sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu dzieci, uczniów i pracowników.

Rozpoczęcie nowego roku szkolnego w okresie epidemii w warunkach kształcenia stacjonarnego wymaga szczególnej organizacji w przypadku dzieci przedszkolnych i uczniów I etapu edukacyjnego, z uwagi na konieczność uwzględnienia codziennej obecności rodziców w placówce. Należy zatem określić zasady oraz harmonogram przyprowadzania i odbioru dzieci, zasady korzystania z części wspólnych oraz bezwzględnie egzekwować obowiązek noszenia maseczek, dezynfekcji rąk i zachowania należytego dystansu społecznego.

Proponuje się, aby czas pracy przedszkoli, który w epidemii został skrócony w większości placówek do godziny 15:30, wobec wielu wniosków rodziców oraz zdobycia przez przedszkola doświadczenia we wdrażaniu nowych rozwiązań organizacyjnych, został wydłużony do godziny 16:00.

B. Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w zdalnej formie kształcenia

Podstawy prawne wprowadzenia kształcenia w formie zdalnej

Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389)

§ 1. 1. W roku szkolnym 2020/2021 ogranicza się w całości lub w części funkcjonowanie publicznych i niepublicznych jednostek systemu oświaty, w których odpowiednio wszystkie lub poszczególne zajęcia zostały zawieszane na podstawie przepisów wydanych na podstawie odpowiednio art. 95a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327), w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 r., art. 32 ust. 11 oraz art. 47 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się na czas, na jaki zostały zawieszane odpowiednio wszystkie lub poszczególne zajęcia.

3. Ograniczenie funkcjonowania jednostki systemu oświaty nie dotyczy zajęć praktycznych realizowanych u pracodawców przez tych uczniów branżowych szkół I stopnia będących młodocianymi pracownikami, którzy w okresie ograniczenia realizują zajęcia z zakresu kształcenia ogólnego lub kształcenia zawodowego teoretycznego na terenie szkoły lub innej jednostki systemu oświaty, do których uczęszczają.

§ 2. 1. W jednostce systemu oświaty, której funkcjonowanie zostało w całości lub w części ograniczone zgodnie z § 1 ust. 1, zawieszane zajęcia są realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 30c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

2. W przypadku, gdy zawieszane zajęcia nie mogą być realizowane w sposób, o którym mowa w ust. 1, dyrektor jednostki systemu oświaty ustala inny sposób realizowania tych zajęć.

3. W przypadku zajęć z zakresu kształcenia zawodowego, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do:

- 1) teoretycznych przedmiotów zawodowych;
- 2) turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników;
- 3) zajęć praktycznych – wyłącznie w zakresie, w jakim z programu nauczania danego zawodu wynika możliwość realizacji wybranych efektów kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu ustalonego przez dyrektora jednostki systemu oświaty

4. Sposób realizacji zadań jednostki systemu oświaty innych niż realizacja zajęć ustala dyrektor tej jednostki.

5. O sposobie realizacji zajęć i innych zadań jednostki systemu oświaty dyrektor tej jednostki informuje organ prowadzący tę jednostkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm. w 2020 r. poz. 1386)

§ 18. 2a. Dyrektor, za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, może zawiesić zajęcia na czas oznaczony, jeżeli ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną może być zagrożone zdrowie uczniów.

2b. Zgoda i opinia, o których mowa odpowiednio w ust. 2 i 2a, mogą być wydane także ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub za pomocą innych środków łączności. W takim przypadku treść zgody lub opinii powinna być utrwalona w formie protokołu, notatki, adnotacji lub w inny sposób.

2c. Zawieszenie zajęć, o którym mowa w ust. 2a, może dotyczyć w szczególności grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki, w zakresie wszystkich lub poszczególnych zajęć.

Rozporządzenie MEN z dnia 20 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 493 ze zm. z 12 sierpnia 2020 r.)

§ 1. 1. W okresie czasowego zawieszenia ograniczenia funkcjonowania jednostki systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19 dyrektor jednostki systemu oświaty odpowiada za organizację realizacji zadań tej jednostki, w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zadań, *[patrz obowiązki dyrektora w celu przygotowania szkoły, przedszkola, placówki oświatowej do funkcjonowania w okresie epidemii]* ponadto

§ 7. 2. Dyrektor jednostki systemu oświaty ustala zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć.

Przygotowanie edukacji zdalnej

Od 1 września 2020 r. dyrektor szkoły będzie mógł podjąć decyzję o wprowadzeniu wariantu w postaci zawieszenia wszystkich zajęć stacjonarnych i przejściu na nauczanie zdalne dla wszystkich uczniów. Kluczowa przy podejmowaniu takiej decyzji będzie zgoda organu prowadzącego i pozytywna opinia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, która zostanie podjęta, gdy będzie duże zagrożenie epidemiczne w powiecie lub będą przypadki zachorowań lub kwarantanny większej grupy osób w danej placówce. Opinia dotycząca zawieszenia zajęć stacjonarnych i kontynuowanie zajęć wyłącznie w formie nauczania zdalnego będzie uwzględniała:

- wystąpienie przypadku lub przypadków zakażenia SARS-CoV-2/ zachorowań na COVID-19 wśród uczniów lub pracowników szkoły, placówki,
- lokalną sytuację epidemiologiczną na danym obszarze (liczbę osób zakażonych/zapadalność/dynamikę wzrostu) z uwzględnieniem przypadków związanych z transmisją poziomą oraz ogniskami instytucjonalnymi i ich charakterem.

W przypadku, gdy przyczyną zawieszenia zajęć będzie sytuacja epidemiologiczna w powiecie (nie zaś zdarzenia związane z funkcjonowaniem szkoły), decyzję o nauczaniu na odległość może podjąć

nie dyrektor, lecz zespół zarządzania kryzysowego odpowiedniego szczebla. Zespół ten stale monitoruje sytuację epidemiologiczną na danym terenie, koordynuje działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne, w szczególności w powiatach uznanych za obszary żółte i czerwone.

Zgodnie z publikacją „Organizacja zdalnego nauczania w szkołach – poradnik” opracowaną przez Kuratorium Oświaty w Łodzi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość to aktywność nauczyciela i ucznia, która może odbywać się z użyciem monitorów ekranowych, ale także bez ich użycia – w formie ustalonej przez dyrektora szkoły w porozumieniu z nauczycielami danej szkoły i po poinformowaniu rodziców dziecka (ucznia) o sposobie realizacji zajęć.

Działania w ramach nauczania zdalnego mogą być prowadzone w oparciu m.in. o:

- materiały edukacyjne na sprawdzonych portalach edukacyjnych i stronach internetowych wybranych instytucji kultury i urzędów;
- zintegrowaną platformę edukacyjną: <https://epodreczniki.pl/>;
- dzienniki elektroniczne;
- komunikację poprzez pocztę elektroniczną;
- media społecznościowe, komunikatory, programy do telekonferencji przy zachowaniu bezpiecznych warunków korzystania z Internetu;
- lekcje online;
- programy telewizji publicznej i audycje radiowe;
- zamieszczanie informacji i materiałów edukacyjnych na stronie internetowej szkoły;
- podręczniki, ćwiczenia, karty pracy, które uczeń już posiada – wydawcy zrzeczeni w Sekcji Wydawnictw Polskiej Izby Książki przygotowali i udostępnili materiały całkowicie bezpłatnie;
- kontakt telefoniczny z nauczycielem;
- wydrukowanie przez szkołę materiałów dla uczniów i wyłożenie ich we wskazanym miejscu do odbioru przez rodziców;
- „okienko” w szkole do odbioru prac uczniów itp.;
- dostarczanie wydrukowanych materiałów do ucznia.

Nauczaniem zdalnym nie jest tylko nauka w trybie on-line, czy tzw. wideo lekcje. Uczniowie mogą przesyłać drogą elektroniczną odrobione prace domowe (w postaci skanów lub plików), a jeśli nie mają możliwości skorzystania z Internetu to również telefonicznie mogą porozumiewać się z nauczycielem.

Kiedy korzystamy z platformy do zdalnego nauczania, trzeba pamiętać o bezpiecznym przetwarzaniu danych. Urząd Ochrony Danych Osobowych przygotował poradnik dla szkół „Dane osobowe bezpieczne podczas zdalnego nauczania”, który jest dostępny na stronie: <https://www.aov.pl/web/edukacja/zdalne-nauczanie-uodo>

Należy pamiętać o:

- a) zawieraniu porozumienia w zakresie przetwarzania danych osobowych wymaganych do realizacji procesu zdalnego;
- b) informowaniu nauczycieli, rodziców oraz uczniów o sposobie realizacji procesu zdalnego nauczania;
- c) zwróceniu szczególnej uwagi na zabezpieczenie danych przez zastosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych;
- d) zapewnieniu nauczycielom właściwych warunków do pracy zdalnej, np. umożliwienie korzystania ze sprzętu znajdującego się w budynku szkoły, służbowego e-maila.

Od marca br. na stronie WCIES znajduje się „Poradnik zawierający wskazówki na temat organizacji nauczania zdalnego”- <https://www.wcies.edu.pl/media/system/pdf/materialyedukacyjne/Poradnik>.

Zebrane doświadczenia dotyczące planowania dalszej nauki online znajdują się na stronie Fundacji Szkoła z klasą. „Rady dla rady”. Mogą być one przydatne nie tylko dla nauczycieli, ale również i dla rodziców - <https://www.szkolazklasa.org.pl/radv-dla-radv/>.

W marcu br. została opracowana przez MEN publikacja pt. „Kształcenie na odległość - poradnik dla szkół” - <https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-na-odleglosc--poradnik-dla-szkol>.

Przydatne będą również rekomendacje MEN opracowane w kwietniu br. „Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi” - <https://www.gov.pl/web/edukacja/wsparcie-uczniow-ze-specjalnymi-potrzebami-edukacyjnymi>.

DYREKTORZE !

1. **Monitoruj stosowanie obowiązujących procedur przez pracowników i rodziców, w razie potrzeby modyfikuj wytworzone dokumenty.**
2. **Wykorzystaj dostępne platformy edukacyjne i komunikacyjne w celu realizacji podstawy programowej w formie kształcenia zdalnego (Microsoft 365, G Suite, CMS, e-dziennik).**
3. **Zaplanuj rozwiązania w przypadku braku dostępu niektórych uczniów do komputerów lub internetu.**
4. **Zadbaj o efektywną realizację zajęć zdalnych przez nauczycieli oraz w sposób planowy ją monitoruj. Szczególną rolę w tym zadaniu powinny odgrywać lekcje prowadzone przez nauczycieli online.**
5. **Monitoruj za pośrednictwem wychowawców, nauczycieli i pedagogów problemy uczniów.**
6. **Zaplanuj realizację zajęć dla uczniów objętych kształceniem specjalnym, indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem, lub uczęszczających na zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.**
7. **Wspieraj uczniów i rodziców dzieci z niepełnosprawnościami:**
  - przedstaw im możliwe formy kontaktu oraz narzędzia do pracy zdalnej,
  - dostosuj formy oraz czas pracy zdalnej do specyficznych potrzeb i możliwości tych uczniów,
  - organizuj pracę uczniów w formie zdalnej z zachowaniem bezpiecznego korzystania z narzędzi multimedialnych,
  - dostosuj do formy zdalnej zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęcia kształcenia specjalnego (rozważ prowadzenie zajęć w formie hybrydowej zapewniając bezpośredni kontakt ze specjalistami),
  - przygotuj i przekaz rodzicom niezbędne ćwiczenia, które będą mogli samodzielnie prowadzić z dzieckiem.
8. **Przygotuj zasady pracy z przedszkolakami w systemie kształcenia zdalnego.**
9. **Ogranicz do minimum przychodzenie i przebywanie w szkole, przedszkolu, placówce osób trzecich**

C. Funkcjonowanie szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie epidemii w hybrydowej (mieszanej) formie kształcenia

Organizacja pracy szkoły, przedszkola, placówki w warunkach kształcenia mieszanego

Wariant edukacji mieszanej, inaczej hybrydowej, jest tym modelem funkcjonowania szkół, który ma służyć ograniczeniu zachorowalności uczniów i pracowników oraz zapewnieniu ciągłości kształcenia uczniom objętym kwarantanną, bądź mającym przeciwskazania medyczne do podjęcia edukacji stacjonarnej.

Minister Edukacji Narodowej upoważnił dyrektora szkoły do wprowadzenia rozwiązań łączących elementy edukacji tradycyjnej i zdalnej. Delegacją do takiego działania są zapisy cytowanych już wyżej rozporządzeń ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania: z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 oraz z dnia 31 grudnia 2002 r. w bezpieczeństwie i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Na mocy tych uregulowań dyrektor za zgodą organu prowadzącego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, może zawiesić wszystkie lub poszczególne zajęcia. Zawieszenie zajęć, może dotyczyć w szczególności grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki.

Hybrydowa forma kształcenia, jest najtrudniejsza do organizacji przez dyrektorów szkół. Wymaga ona jednoczesnego prowadzenia kształcenia tradycyjnego i zdalnego, z wykorzystaniem tych samych zasobów placówki, przeanalizowania różnorodnych ograniczeń i czynników ryzyka. Z drugiej natomiast strony pozwala na pewną elastyczność działania i wprowadzenie rozwiązań mogących zmniejszyć populację uczniów obecnych jednocześnie w szkole, co może ułatwić realizację wytycznych GIS, a w efekcie zwiększyć bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.

Zgodnie z zaleceniami dla dyrektorów szkół przekazanymi przez Ministra Edukacji Narodowej 12 sierpnia 2020 r. (<https://www.gov.pl/web/edukacja/organizacja-ksztalcenia-zalecenia-dla-dyrektorow>) kształcenie mieszane (tzw. hybrydowe) może dotyczyć organizowania zajęć w mniejszych grupach lub dla części klas (np. klasy I-III – zajęcia stacjonarne, a starsze klasy zajęcia zdalne) a także zajęć przeznaczonych dla pojedynczych lub niewielkich grup uczniów. Dyrektor szkoły będzie zobowiązany zorganizować kształcenie zdalne np. dla uczniów pozostających na kwarantannie, dla uczniów przewlekle chorych, na podstawie opinii lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad uczniem, czy dla uczniów, którzy mają orzeczenie o indywidualnym nauczaniu z poradni psychologiczno-pedagogicznej i posiadają opinię lekarza o przeciwskazaniach do bezpośrednich kontaktów z nauczycielem ze względów epidemicznych.

Katalog wariantów prowadzenia kształcenia w formie mieszanej może zawierać wiele rozwiązań organizacyjnych, np.

- we wszystkich klasach prowadzone jest nauczanie stacjonarne, pojedynczy uczniowie, z uwagi na wskazania medyczne bądź nauczanie indywidualne, objęci są nauczaniem zdalnym,
- klasy I – III oraz klasy wybrane klasy uczęszczają do szkoły, zaś w pozostałych prowadzone jest zdalne nauczanie,
- klasy I-III uczęszczają do szkoły, pozostałe klasy przychodzą do szkoły naprzemiennie w cyklu kilkudniowym, bądź tygodniowym,

- poszczególne klasy przychodzą do szkoły w ustalone dni tygodnia, pozostali uczniowie mają w tym czasie nauczanie zdalne,
- dany przedmiot jest nauczany zdalnie z uwagi na objęcie kwarantanną nauczyciela,
- rewalidacja i zajęcia specjalistyczne odbywają się w szkole,
- wybrane zajęcia specjalistyczne odbywają się zdalnie, pozostałe stacjonarnie,
- we wszystkich klasach prowadzone jest nauczanie stacjonarne, kółka zainteresowań i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze prowadzone są zdalnie,
- koła zainteresowań są zawieszane, prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- wszyscy nauczyciele pozostają w budynku szkolnym i prowadzą jednego dnia nauczanie zdalne i stacjonarne,
- wszyscy nauczyciele pozostają w budynku szkolnym i prowadzą nauczanie zdalne,
- nauczyciel prowadzi nauczanie z domu,
- wybrani nauczyciele zobowiązani zostają przez dyrektora do realizacji innych zajęć wynikających z prowadzonej przez jednostkę działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Organizacja funkcjonowania szkoły w warunkach kształcenia hybrydowego zależy zarówno od uwarunkowań epidemicznych, jak i specyfiki konkretnej placówki: struktury i liczebności klas, warunków lokalowych, zasobów kadrowych oraz, możliwości technicznych. **Co najważniejsze, zawieszenie zajęć wymaga pozytywnej opinii inspektora sanitarnego i zgody organu prowadzącego.** Ważne jest, aby w miarę posiadanych warunków organizacyjnych i biorąc pod uwagę aktualną sytuację epidemiczną zapewnić jak najszerszą możliwość edukacji w formie tradycyjnym dzieciom, uczniom najmłodszych klas szkoły podstawowej oraz uczniom realizującym kształcenie w zawodzie. Należy również zwrócić, aby nauczyciele, którzy mają kłopoty techniczne ze sprzętem prowadzili lekcje online na terenie szkoły lub mieli wypożyczony sprzęt szkolny.

DYREKTORZE !

1. **Przeanalizuj przyjęte w szkole procedury dotyczące kształcenia w formie stacjonarnej i zdalnej pod kątem wprowadzenia formy mieszanej.**
2. **Dokonaj oceny możliwości wdrożenia kształcenia hybrydowego w zależności od warunków organizacyjnych i kadrowych jednostki.**
3. **Opracuj możliwe warianty prowadzenia kształcenia hybrydowego w szkole.**
4. **Określ zasady ustalania tygodniowego zakresu treści nauczania w poszczególnych oddziałach.**
5. **Opracuj nowe bądź dostosuj istniejące procedury i dokumenty regulujące pracę jednostki w warunkach kształcenia hybrydowego.**
6. **Skutecznie poinformuj uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników o rozwiązaniach proceduralnych i ewentualnych wariantach kształcenia w przypadku zawieszenia części zajęć.** Umieść na stronie internetowej jednostki najważniejsze informacje np. odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania.
7. **Poinformuj nauczycieli o możliwości zobowiązania ich do realizacji innych zajęć wynikających z prowadzonej przez jednostkę działalności opiekuńczo-wychowawczej.**

8. **Poproś rodziców o pozostawanie z wychowawcami w bieżącym kontakcie i uprzedź ich o możliwości zmian w planach lekcji, w tym wprowadzaniu planów tygodniowych.**
9. **W przypadku konieczności wprowadzenia kształcenia hybrydowego wystąp do inspektora sanitarnego i organu prowadzącego o odpowiednio opinię i zgodę na zawieszenie części zajęć.**
10. **Po uzyskaniu pozytywnej opinii i zgody organu prowadzącego wdrażaj warianty adekwatnie do zaistniałej sytuacji.**
11. **Niezwłocznie poinformuj o wdrażanej formie kształcenia nauczycieli, uczniów i rodziców.**
12. **Poinformuj o przyjętych rozwiązaniach kuratora oświaty i organ prowadzący.**
13. **Monitoruj stosowanie obowiązujących procedur przez pracowników, uczniów i rodziców.**

Propozycje przykładowych rozwiązań organizacyjnych pracy szkoły, przedszkola i placówki oświatowej

a) Przykładowa organizacja pracy przedszkola w mieszanej formie kształcenia

- wyłączeniu z nauczania stacjonarnego podlega jedna grupa dzieci sześciolletnich ze względu na przebywanie na kwarantannie nauczycielki – wychowawczynie grupy (po powrocie z zagranicy),
- wskazana grupa dzieci sześciolletnich ma zajęcia zdalne (nauczycielka przygotowuje i przekazuje rodzicom niezbędne ćwiczenia, które będą mogli samodzielnie prowadzić z dzieckiem, udostępnia nagrania zajęć, rozmawia z dziećmi i rodzicami za pośrednictwem komunikatorów, przekazuje informację zwrotną dyrektorowi),
- pozostałe grupy przedszkolne uczęszczają na zajęcia w formie stacjonarnej,
- zajęcia kształcenia specjalnego (rewalidacyjne, specjalistyczne) oraz zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej odbywają się w przedszkolu,
- dyrektor przydziela drugiemu nauczycielowi pracującemu z grupą inne zadania na terenie placówki, w tym np. wspomaganie prowadzonego nauczania zdalnego.

b) Przykładowa organizacja pracy szkoły podstawowej w mieszanej formie kształcenia

- uczniowie klas I – III (I etap edukacyjny) uczęszczają do szkoły, a lekcje odbywają się według ustalonego na początku roku szkolnego planu lekcji,
- uczniowie klas IV - VIII (II etap edukacyjny) uczestniczą w zajęciach prowadzonych zdalnie, a lekcje odbywają się według dostosowanego do formy zdalnej planu lekcji,
- zajęcia kształcenia specjalnego (rewalidacyjne, specjalistyczne) oraz zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej odbywają się w szkole,
- zajęcia pozalekcyjne (koła rozwijające zainteresowania, zajęcia sportowe) zostają zawieszane,
- nauczyciele pracują na terenie szkoły (część stacjonarnie z uczniami, część prowadzi zajęcia zdalne przy wykorzystaniu szkolnego sprzętu komputerowego).

c) Przykładowa organizacja pracy szkoły ponadpodstawowej w mieszanej formie kształcenia

- uczniowie klas I i II uczęszczają do szkoły w poniedziałek i wtorek, a lekcje odbywają się według ustalonego na początku roku szkolnego planu lekcji, klasy III i IV mają zdalne nauczanie, a lekcje odbywają się według dostosowanego do formy zdalnej planu lekcji,
- uczniowie klas III i IV uczęszczają do szkoły w czwartek i piątek, a lekcje odbywają się według ustalonego na początku roku szkolnego planu lekcji, klasy I i II mają zdalne nauczanie, a lekcje odbywają się według dostosowanego do formy zdalnej planu lekcji,
- w środę wszystkie klasy mają zajęcia zdalne, a lekcje odbywają się według dostosowanego do formy zdalnej planu lekcji (w tym dniu możliwa jest całkowita dezynfekcja szkoły),
- zajęcia kształcenia specjalnego (rewalidacyjne, specjalistyczne) oraz zajęcia pomocy psychologiczno-pedagogicznej odbywają się w szkole według dostosowanego planu zajęć z wyłączeniem środy,
- miejsce pracy nauczycieli jest uzależnione od tego, w jakich klasach mają zajęcia.

Katalog przykładowych aktów prawa wewnętrznego

Ze względu na stan zagrożenia dyrektor szkoły opracowuje nowe lub aktualizuje dotychczasowe wewnętrzne regulacje dotyczące funkcjonowania szkoły w czasie epidemii, z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawa, wytycznych i zaleceń stosownych służb oraz specyfiki placówki.

AKT PRAWNY/DOKUMENT	INFORMACJE
<p>Zarządzenie dyrektora placówki o zawieszeniu zajęć na czas oznaczony. Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor szkoły lub placówki może zawiesić zajęcia ze względu na aktualną sytuację epidemiologiczną, która może zagrażać zdrowiu uczniów (§ 18. 2a). Zwiesić można wszystkie zajęcia lub poszczególne, również dla grupy, grupy wychowawczej, oddziału, klasy, etapu edukacyjnego lub całej szkoły lub placówki (§ 18. 2c).
<p>Zarządzenie dyrektora placówki o organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego. Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przepisy pozwalają na zawieszenie, ograniczenie zajęć stacjonarnych (§ 1. 1.) • Wprowadzenie kształcenia na odległość (§ 2.1.) lub innego sposobu realizowania zajęć ustalonego przez dyrektora (§ 2.2.) • Ograniczenie, wprowadza się na czas, na jaki zostały zawieszony odpowiednio wszystkie lub poszczególne zajęcia. (§ 1. 2.)
<p>Zarządzenie dyrektora o wprowadzeniu procedur ochrony uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły przed skutkami Covid - 19.</p>	<p>Dyrektor szkoły, placówki organizuj pracę szkoły od 1 września z uwzględnieniem regulacji prawnych i wytycznych MEN, MZ i GIS w zakresie - higieny, czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i powierzchni, gastronomii, organizacji pracy burs/internatu, postępowania w przypadku podejrzenia zakażenia u pracowników szkoły/internatu/bursy.</p>

<p>Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166 ze zm.), wytyczne MEN, GIS i MZ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procedura postępowania w razie stwierdzenia zagrożenia zarażenia u ucznia wirusem Covid-19. • Procedura postępowania w razie stwierdzenia zagrożenia zarażenia u pracownika wirusem Covid-19. • Procedura komunikacji z rodzicami uczniów. • Procedura wyjścia grupy uczniów na plac zabaw i boiska szkolne – dotyczy kl. I-III • Procedura zgłaszania i reagowania na incydenty w klasie oraz stosowanie zabezpieczeń wymaganych przy zabiegach higienicznych. • Procedura i harmonogram wydawania posiłków. • Procedura dezynfekcji zabawek i pomocy dydaktycznych. • Procedura postępowania z odpadami dla osób stosujących środki zapobiegawcze w miejscu nauki i pracy. • Procedura ochrony przed zarażeniem epidemicznym w pracowni informatycznej, na stanowiskach praktycznej nauki zawodu, w sali do techniki, fizyki, chemii. • Procedura ochrony przed zakażeniem epidemicznym na zajęciach wychowania fizycznego. • Procedura zachowania bezpieczeństwa przed zakażeniem epidemicznym w pomieszczeniach do prowadzenia zajęć rewalidacyjnych i specjalistycznych. • Zasady przynoszenia przez dzieci i spożywania w szkole II śniadania .
<p>Regulaminy korzystania z obiektów szkolnych. Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 2020 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19 (Dz.U. z 2020 r. poz. 1389), wytyczne MEN, GIS i MZ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Regulamin korzystania z biblioteki. • Regulamin dyżurów nauczycieli w czasie przerw międzylekcyjnych. • Regulamin organizacji internatu na czas zagrożenia epidemicznego. • Regulamin prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. • Regulamin praktycznej nauki zawodu w reżimie sanitarnym. • Zmiany w aneksach do umów o wynajem pomieszczeń szkolnych.
<p>Statut szkoły. Podstawa prawna: Rozporządzenia MEN z 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 493 ze zm.)</p>	<p>W Statucie szkoły wprowadzenie zmian w rozdziałach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uprawnienia dyrektora, • zasady bhp, • obowiązki nauczyciela, • formy kształcenia, • WSO.